Ο ΘΕΟΣ ΠΑΤΕΡΑΣ

Τοῦ Μητροπολίτου
Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

Σ' ἕνα κόσμο πού ἔχει τήν ἀξίωση νά ἐγκαταστήσει *«μιά ἀδελφότητα χωρίς πατέρα»* ὁ Ἰησοῦς Χριστός μᾶς ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ Θεός εἶναι οὐσιαστικά Πατέρας. Κεντρική θέση στήν θεία ἀποκάλυψη, πού ἔγινε *«διά Ἰησοῦ Χριστοῦ»* κατέχει ἡ γνωστή παραβολή τοῦ φιλοστόργου Πατέρα ἤ ὅπως εἶναι συνηθέστερον γνωστή ἡ παραβολή τοῦ ἀσώτου υἱοῦ. Σ' αὐτή φανερώνεται σ' ὅλο τό μεγαλεῖο της ἡ ἔννοια τῆς θείας πατρότητας, πτυχές τῆς ὁποίας θά παρουσιάσωμεν ἐν συνεχείᾳ:

1 Ὅταν ὁ νεώτερος υἱός τῆς παραβολῆς παρουσιάσθηκε καί ἀπαίτησε τό μερίδιο τῆς πατρικῆς περιουσίας ὁ πατέρας δέν ἔφερε καμμιά ἀντίρρησι στήν ἀπαίτησι τοῦ παιδιοῦ του, οὔτε ἐπίσης τόν ἐμπόδισε νά φύγει ἀπό τό σπίτι τους.

Ἡ συμπεριφορά αὐτή τοῦ πατέρα τῆς παραβολῆς εἶναι σαφές ὅτι μᾶς παραπέμπει ἀναγωγικῶς στόν ἐπουράνιο Θεό καί Πατέρα μας. Μᾶς φανερώνει δέ ὅτι ὁ Θεός εἶναι ὁ κύριος τῆς ζωῆς καί κάθε ἀγαθοῦ, τό ὁποῖο ἔχει ἀνάγκη ὁ ἄνθρωπος γιά νά ζήσει. Ὁ Θεός χαρίζει στόν ἄνθρωπο τό ζῆν, τό εὖ ζῆν ἀλλά καί τό ἀεί ζῆν. Ὁ υἱός τῆς παραβολῆς ἔχοντας τό ζῆν ἐφαντάσθηκε ὅτι συγχρόνως θά ἐπετύγχανε μόνος του τό εὖ ζῆν καί τό ἀεί ζῆν. Διεπίστωσε ὅμως μέ τραγικό τρόπο ὅτι τό εὖ καί τό ἀεί ζῆν δέν ἦτο δυνατόν νά τά ἔχει παρά μόνον μένοντας μέ τόν πατέρα στό πατρικό σπίτι. Γι' αὐτό καί ἀπεφάσισε νά ἐπιστρέψει κοντά του.

Ὁ πατέρας τῆς παραβολῆς δέν ἀντιστάθηκε στήν θέλησι καί τήν ἀπόφασι τοῦ υἱοῦ του νά ἀπομακρυνθεῖ ἀπ' αὐτόν. Ἀπ' αὐτό διδασκόμεθα ὅτι ὁ Θεός Πατέρας σέβεται ἀπολύτως τήν ἐλευθερία τῶν δημιουργημάτων Του. Ἀφήνει ἐλεύθερο τόν ἄνθρωπο ἀκόμη καί νά Τόν ἀρνηθεῖ, νά Τόν ἀπορρίψει, νά Τόν ἐγκαταλείψει. Δέν θέλει νά κρατήσει κανένα κοντά Του ἐάν δέν τό ἐπιθυμεῖ, ἐάν δέν τό θέλει, ἐάν δέν Τόν ἀγαπᾶ. Ὁ Θεός Πατέρας σέβεται τήν ἐλευθερία τῶν παιδιῶν Του ἐπειδή τά ἀγαπᾶ. Τά παιδιά Του ἀνταποκρίνονται στήν πατρική θεία ἀγάπη παραμένοντα στό πατρικό σπίτι. Ἀποδέχονται καί ἀναγνωρίζουν τόν Πατέρα τους καί *«μένουν ἐν τῇ ἀγάπῃ αὐτοῦ»*.

2 Ἡ πατρική θεία ἀγάπη κορυφοῦται ὅταν ἐπιστρέφει ὁ ἄσωτος υἱός. Ὁ Κύριος ἐφανέρωσε τήν θεϊκή εὐσπλαγχνία ὅταν εἶπε: *«Ἐνῷ ἦταν μακριά, τόν εἶδε ὁ πατέρας του, τόν σπλαγχνίσθηκε, ἔτρεξε, τόν ἀγκάλιασε σφικτά καί τόν καταφιλοῦσε... διέταξε τούς δούλους: «βγάλτε γρήγορα τήν καλύτερη στολή καί ντύστε τον· φορέστε του δακτυλίδι στό χέρι καί φέρτε του ὑποδήματα. Φέρτε τό σιτευτό μοσχάρι καί σφάξτε το νά φᾶμε καί νά εὐφρανθοῦμε»* (Λουκᾶ 15, 20-22).

Ἀπ' αὐτά ἐξάγονται τά ἑξῆς:

α) Ὁ Κύριος μᾶς ἀπεκάλυψε ὅτι ὁ Θεός Πατέρας περιμένει πάντοτε τήν ἐπιστροφή τῶν παιδιῶν Του. Ἀπό τόν καιρό τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἦταν γνωστή στούς Ἰουδαίους αὐτή ἡ φιλάνθρωπη διάθεσι τοῦ Θεοῦ. Εἶχε πεῖ διά τοῦ προφήτου Ἰεζεκιήλ: *«Δέν χαίρομαι ὅταν ἕνας ἄνθρωπος πεθαίνει ἐξαιτίας τῆς ἁμαρτίας του. Προτιμῶ νά μετανοήσει καί νά ζήσει»* (18,23). Ὁ Θεός ἐπειδή εἶναι πατέρας γνήσιος καί ἀληθινός δέν χαίρεται μέ τήν ἀπώλεια τῶν παιδιῶν Του. Ἀντίθετα χαίρεται, ὅταν ἔχει γύρω Του τά παιδιά Του καί μάλιστα ἐκεῖνα πού ἀπομακρύνθηκαν καί ἐπέστρεψαν.

β) Πουθενά στήν παραβολή δέν γίνεται λόγος γιά τόν πατέρα, ὅτι ζήτησε ἐξηγήσεις ἀπό τόν ἄσωτο υἱό Του, δέν τοῦ ἔκανε παράπονα, δέν τοῦ ἐπέβαλε κυρώσεις, δέν τόν ἐτιμώρησε. Ἀντίθετα, τόν ἀγκάλιασε, τόν φίλησε, τόν ἐτίμησε, τόν ἐστόλισε καί τόν ἀποκατέστησε στήν περίωπτη θέσι καί τάξι τοῦ υἱοῦ. Αὐτή ἡ συμπεριφορά ὀφείλετο στήν στάσι τοῦ υἱοῦ. Ὁ υἱός πού ἐπέστρεψε, γύρισε ἀλλαγμένος στό σπίτι. Ἔφυγε ἀγέρωχος καί ἐπηρμένος, ἐπέστρεψε συντετριμμένος καί τεταπεινωμένος. Ἔφυγε ἀπαιτῶν, ἐπέστρεψε παρακαλῶν. Ἔφυγε ἀρνούμενος τόν πατέρα του, ἐπέστρεψε ἀναγνωρίζοντας τό πρόσωπο τοῦ πατέρα του καί ἱκετεύοντας νά λάβει, ὄχι θέσι υἱοῦ ἀλλά δούλου. Αὐτή εἶναι ἡ μετάνοια τοῦ ἀσώτου. Τελικά τόν Θεόν Πατέρα νικᾷ μόνο ἡ μετάνοια καί ἡ

ταπείνωσι τῶν παιδιῶν Του. Κι ὅσοι ἔτσι ζοῦν ἀπολαμβάνουν τήν πατρική εὔνοια καί ἀγάπη.

3 Ὁ ἄνθρωπος φοβᾶται πώς ὁ Θεός θά τοῦ στερήσει τήν χαρά καί τήν ζωή. Γι' αὐτό καί δέν Τόν ἀποδέχεται. Δέν θέλει νά μείνει κοντά Του. Θεωρεῖ τόν νόμο Του καί τίς ἐντολές Του δεσμεύσεις καί περιορισμό τῆς ἐλευθερίας του. Τό θέλημα τοῦ Θεοῦ Πατέρα τοῦ εἶναι δυσβάστακτο. Ἡ ζωή μαζί Του ταλαιπωρία. Ὅλα αὐτά ὀφείλονται στόν ἐγωισμό του, στήν αὐτάρκειά του, στήν αὐτονόμησί του. Ἀρνούμενος τόν Πατέρα του νομίζει ὅτι ἐλευθερώνεται καί ὅτι μπορεῖ νά ἱκανοποιήσει τά θελήματά του. Ἀποδεικνύεται ὅμως τραγικός, διότι ἡ ἱκανοποίησι τῶν θελημάτων του τόν ὑποδουλώνει σέ σκληρούς καί ἀπάνθρωπους ἀφέντες.

Ὅταν ζοῦμε μέ τόν Θεό καί τηροῦμε τό θέλημά Του εἴμαστε πραγματικά ἐλεύθεροι, ἔχουμε θέσει υἱοῦ, ἀπολαμβάνουμε τόν πλοῦτο τῶν θείων δωρεῶν. Ἀντίθετα, ὅταν αὐτονομηθοῦμε καί ἀρνηθοῦμε τόν Πατέρα μας γιά νά ἱκανοποιήσουμε τίς ἐμπαθεῖς ἐπιθυμίες μας τότε ὑπηρετοῦμε τούς σκληρούς ἀφέντες μας τά πάθη μας, πού μᾶς ὑποδουλώνουν στούς δαίμονες καί δοκιμάζουμε τόν θάνατο.

Ἡ υἱική ζωή μας ἀποδεικνύεται μέ τήν πίστι καί τήν ἀναγνώρισι τοῦ Θεοῦ Πατέρα μας καί τήν τήρησι τῶν ἐντολῶν Του. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός ὡς Υἱός ἀγαπητός τοῦ Θεοῦ Πατέρα μᾶς ἔδειξε, ὅτι μποροῦμε κι ἐμεῖς νά γίνουμε γνήσια καί ἀληθινά παιδιά Του, ὅταν ἀναγνωρίζουμε ὅτι εἶναι Πατέρας μας καί ἐφαρμόζουμε τίς ἐντολές Του στή ζωή μας. Αὐτό μᾶς ἐπιτρέπει νά προσφωνοῦμε μέ παρρησία καί ἀκατακρίτως τόν ἐπουράνιο Θεό Πατέρα Πατέρα μας καί νά λέμε τό: *«Πάτερ ἡμῶν...»*.

4 Κι ἀκόμη κάτι· ἡ υἱική ζωή μας ἐκφράζεται μέ τήν ἀδελφική ἀγάπη. Γιατί ἄν ἀγαπᾶμε τόν Πατέρα μας, δέν μποροῦμε νά μήν ἀγαπᾶμε ἐπίσης ὅλα τά τέκνα του, τούς ἀδελφούς μας. Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης διατυπώνει αὐτή τήν ἀλήθεια μέ σαφήνεια: *«Ὅποιος ἀγαπάει τόν πατέρα ἀγαπάει καί τό παιδί του»* (Α' Ἰωάν. 5,1).

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε., ΤΗΛ: 210 92 14 820, www. eptalofos.com.gr

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

Ο ΘΕΟΣ ΠΑΤΕΡΑΣ